

בתי המשפט

א 002773/03
תאריך: 20/03/2005

בית משפט השלום רחובות
בפני כבוד השופט הרן פינשטיין

בעניין: אביטל דני
על ידי ב"כ עו"ד צביקה כספי התובע

נגד

איגוד ערים איילון (ביוב, ביעור יתושים וסילוק אשפה)
על ידי ב"כ עו"ד יוסי מסר הנתבע

פסק-דין

1. התובע, דני אביטל, הנו חקלאי במושב יד-רמב"ם. בחזקתו שטחים חקלאיים לעיבוד ולגידול חקלאי.
החלקה הרלבנטית לענייננו הנה, לטענתו, בת 12 דונם.
2. הנתבע, איגוד ערים איילון (ביוב, ביעור יתושים וסילוק אשפה), הנו כשמו איגוד המטפל במי ביוב של מספר גופים מקומיים, אחראי לנקיונם ולטיהורם ולשימוש חוזר בהם.
3. התובע טוען כי עקב רשלנות של האיגוד הציפו מים ממכון הטיהור שלו, ופגעו בכל שטח החלקה שלו וכל גידוליו נפגעו וירדו לטמיון. על כך מבקש הוא פיצוי כספי.
התובע סומך את תביעותיו על חישובו של השמאי החקלאי מר עמוס רגב. מר רגב ביקר במקום יומיים לאחר ההצפה הנטענת והגיש חוות דעת עליה נחקר בבית המשפט. חוות הדעת מצטיינת ב"סוד הצמצום" אם נשאל דימוי יפה של השופט מ. זילברג המנוח.
אין בחוות הדעת ציון כי שטח החלקה נמדד על ידי השמאי או כי בדק את גודלה בדרך אחרת.
לחוות הדעת לא צורפו צילומים; לא צורפו קבלות המאששות את ההשקעות של התובע בשטח, ואם נשתמש בנושא המשפט, נאמר כי מבחינת התשתית של חוות-הדעת, הרי שאינה מעוגנת די צרכה בראיות אובייקטיביות.
4. האיגוד כופר ברשלנות המיוחסת לו ומסתמך בכפירתו זו הן על עדות מומחה לעניין הגלשת מים, הן על עדות מזכירת האיגוד והן על עדות שמאי חקלאי, מר חבקין.

5. מר רגב כתב בחוות-דעתו כי הבחין בביקור במקום ב "ביוב המכיל צואה פסולת וכיוצ"ב,

המעלה צחנה בחלקת הגידול ובסביבתה והמונעת את המשך הטיפולים בחלקת המקום".

תיאור זה הנו תמוה לאור עדויות הנתבעים באשר לטיפול במים הניתן למי הביוב המגיעים למכון הטהור של האיגוד ממנו מבוצעת ההגלשה. שכן, הוכח לשביעות רצוני כי מכון הטהור של האיגוד מטהר את המים מלכלוך והופך אותו למי קולחין. במים אלו משתמשים להשקיה, כך שלא ברור הכיצד הבחין מר רגב בפסולת המתוארת על ידו, ואם אכן הבחין בכך, הכיצד הוא מייחס פסולת זו למים הנובעים ממכון הטהור, המטהר את המים והופכם למי השקיה. נקודה זו לא פורטה בחוות הדעת של המומחה מטעם התובע, ולא פורטה בעדותו.

גם צילומיו, שהוגשו לבית המשפט במהלך העדות, אינם משקפים את הפסולת הנטענת על ידו.

6. מנגד, העיד כאמור השמאי מר דורון חבקין.

חוות דעתו מפורטת יותר, מושתתת על תמונות, על מדידות בשטח ועל פירוט רב של כל השטח. עקב כך אני מעדיף את עדותו ואת חוות דעתו על פני עדות וחוות הדעת מר רגב.

7. מתוך חוות הדעת של מר חבקין ומתוך עדותו של מר אמנון נטיף, מהנדס קרקע ומים, מתוך

עדות גב' אילנה רובין, מזכירת האיגוד, ברור לגמרי כי אין עסקינן בחלקת קרקע שטוחה וישרה, אלא בחלקה משופעת מדרום לצפון כשצד דרומי הוא הגבוה יותר.

(בחקירתו הנגדית אישר גם מר רגב את מצבה הטופוגרפית הזו של החלקה אך לא התייחס לנושא זה בחוות דעתו).

בחלק הצפוני של החלקה ממוקם עמוד חשמל עליו כולם הצביעו בתמונות שצורפו לתיק.

סביב עמוד החשמל, בשטח מדוד על ידי מר חבקין (כ-2 דונם), ישנו מקווה מים.

8. במהלך החקירות כיוון עו"ד כספי (ב"כ התובע) לכך כי החלקה מתוחמת מצד מערב בסוללה

שהוקמה על יד כביש חוצה ישראל.

לא הבנתי את כיוון החקירה הזו ככל שהוא קשור לנתבע מכיוון שאין טענה ואין ראיה כי הסוללה הוקמה על ידי האיגוד, וברור כי אין לנתבע כל קשר לכך.

זאת ועוד; הוכח באופן ברור לגמרי כי חלקת התובע אינה חסומה מכל עבריה כך שאפילו קיימת סוללה בצד אחד של החלקה, יש למים די והותר מקום לגלוש בעבריה האחרים של

החלקה, ובתעלה הקיימת הסמוכה לחלקה לגביה לא כתב מר רגב דבר.

לפיכך, נסיונו של ב"כ התובע לחשב חישובים לגבי כמויות מים מצטברות בחלקה, כאילו

עסקינן באמבטיה (וזה היה דימויו של המהנדס אמנון נטיף) אינו רלבנטי למקרה הנוכחי.

עוד אציין כי כפי שהעידו גבי רובין ומר נטיף, הרי בהיות החלקה פתוחה ומשופעת ונושקת לתעלה, כמות המים שצריכה להציף חלקה משופעת, בחלק העליון של החלקה, היא עצומה ובלתי רלבנטית לכמות המים היוצאים ממכון הטהור.

9. סיכום ביניים מבחינת התובע :

אין כל ראיה לגבי שטח החלקה.
אין כל ראיה לגבי כמות השתילה.
אין כל ראיה לגבי מחירי השתילים והעבודה שהושקעו בחלקה על ידי התובע.
אין כל ראיה לגבי השטח הפגוע.
אין כל ראיה הקושרת את הפסולת שאובחנה על ידי המומחה עם מי הקולחין המטוהרים שיצאו ממכון הטהור.
יש ראיה לכאורה, לנזק בשטח של 2 דונם של הצפת מים, כפי שהעיד דווקא מר חבקין מטעם האיגוד.

10. כיוון שעסקינן בנזק נטען על ידי מים, חל בנדון סעיף 38 לפקודת הנזיקין הקובע מהי חובת הראיה ברשלנות לגבי דברים מסוכנים. על פי הסיפא של סעיף זה, (אליו לא התייחסו הצדדים בסיכומיהם), **"על הנתבע הראיה שלא הייתה לגבי הדבר המסוכן או הנמלט התרשלות שיחוב עליה"**.

לאור עדות המומחה מר חבקין ועדות מר רגב, עולה כי ייתכן מאד ששני דונם מחלקת התובע אכן הוצפו במים. הנתבע לא הרים באופן מלא את הנטל המוטל עליו לגבי שני דונמים אלה, **ולגביהם בלבד**, ונמצא בפראפרזה כי **"חקלאים מלאכתם נעשית על ידי אחרים"**.
חוט השערה מבדיל בין דחיית התביעה כולה לבין קבלת חלקה לגבי שני דונם בלבד.
כאמור, קבעתי לעיל כי אני מבכר את חוות דעתו של מר חבקין על פני חוות הדעת של מר רגב, וגישתי זו חלה גם על החישוב הכספי, אם כי בעניין זה הפער בין שני המומחים הוא מזערי (7 אג').

[ראה לעניין זה הפרסום של משרד החקלאות הנספח לחוו"ד מר חבקין בעניין חישוב הוצאות והכנסות].

במלים אחרות: הנזק בו מוכן אני להכיר, כנזק שייטכן ונגרם ממימי הקולחין של האיגוד עומד על סך - 7,682 שקל.

11. לפיכך, ישלם הנתבע לתובע סך - 7,682 שקל בצירוף הפרשי הצמדה ורביית כחוק מיום 1.10.02 ועד התשלום בפועל.
כן ישלם הנתבע לתובע 8% מן האגרה ששולמה בתוספת הצמדה מיום תשלומה.
כן ישלם הנתבע לתובע שכ"ט בסך - 800 שקל (צמוד).

**ניתנה היום ט' באדר ב, תשס"ה (20 במרץ 2005) בהעדר הצדדים המזכירות תמציא העתקים לב"כ
הצדדים**

הרן פינשטין 54678313-2773/03

הרן פינשטין, שופט

002773/03 א 133 – אביבה חיה פינטו
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה